

شماره: مب/ ۱۳۰۵

تاریخ: ۱۳۸۴/۷/۹

«بسمه تعالی»

جهت اطلاع کلیه مدیران عامل بانک‌های تجاری، تخصصی و پست بانک ارسال گردید

احتراماً؛

همان‌گونه که استحضار دارند براساس بند "د" ماده ۱۰ قانون برنامه چهارم توسعه، سازمان‌های دولتی، موسسات و دیگر نهادهای عمومی و شهرداری‌ها برای دریافت خدمات بانکی مجاز به انتخاب بانک عامل خود گردیده‌اند. بدین منظور و با هدف جلوگیری از تشتت در امر نگاه‌داری حساب‌های دولتی، ضمن ارسال پیش‌نویس دستورالعمل نگاه‌داری این حساب‌ها، خواهشمند است به منظور اطلاع از نقطه‌نظرات احتمالی آن بانک در این خصوص، دستور فرمایند نماینده‌ای جهت شرکت در جلسه‌ای که با این هدف در ساعت ۱۱ روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۴/۷/۱۳ در دفتر مدیریت اداره مطالعات و مقررات بانکی، طبقه نهم ساختمان میرداماد برگزار می‌گردد، حضور بهم رسانند. /ص

اداره مطالعات و مقررات بانکی

صدیقه رهبر شمس کار

حمید تهرانیفر

۳۸۳۱-۳

۳۸۱۶

پیش‌نویس دستورالعمل نگاه‌داری حساب‌های دولتی

الف- مواد پیشنهادی دستورالعمل نگاه‌داری حساب‌های دولتی

۱- سازمان‌های دولتی، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی موضوع بند "د"

ماده ۱۰ مجاز می‌گردند از بین بانک‌های دولتی موجود، رأساً یک بانک را به عنوان بانک عامل انتخاب نموده و حساب‌های هزینه خود را نزد آن بانک متمرکز نمایند:

تبصره - در صورتی که سازمان‌های دولتی، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی، موضوع ماده فوق، مایل به انتخاب بیش از یک بانک برای نگاه‌داری وجوه خود باشند لازم است ضمن اخذ مجوز از خزانه، به منظور دریافت تاییدیه از این بانک، دلایل خود را برای انجام این امر اعلام نمایند.

۲- در صورت اتخاذ هرگونه تصمیم مبنی بر تغییر بانک عامل، این امر می‌بایست با تایید قبلی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام شود.

تبصره ۱- تغییر بانک مستلزم تعیین تکلیف بدهی‌ها و تعهدات سازمان‌های دولتی، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی، موضوع ماده (۱) این دستورالعمل با بانک عامل قبلی است.

تبصره ۲- باتوجه به خصوصی سازی بانک‌های دولتی طی برنامه چهارم توسعه، در صورتی که بانک عامل در فرآیند واگذاری به بخش خصوصی قرارگیرد، به منظور ایجاد فرصت کافی برای انجام اقدامات مورد نیاز برای تغییر بانک عامل، لازم است بانک مربوط مراتب را به سازمان‌های دولتی، وزارتخانه‌ها و شرکت‌های دولتی که عاملیت حساب‌های آنها را بر عهده دارد، اطلاع دهد.

۳- با اجرای این دستورالعمل مفاد بخشنامه نب/ ۱۲۴۰ مورخ ۱۳۶۶/۴/۳ کان‌لم‌یکن تلقی می‌گردد.

ب- مستندات قانونی دستورالعمل نگاه‌داری حساب‌های دولتی

بند "د" ماده ۱۰ قانون برنامه چهارم توسعه

در جهت ایجاد فضای رقابتی سالم و به دور از انحصار در سیستم بانکی کشور و به منظور اقتصادی نمودن فعالیت بنگاه‌ها و موسسات و سازمان‌های دولتی و دیگر نهادهای عمومی و شهرداری‌ها، برای دریافت خدمات بانکی، بنگاه‌های مذکور مجازند بانک عامل را راساً انتخاب نمایند.

تبصره ۱- انتخاب بانک عامل توسط ارگان‌های موضوع این بند در مورد آن بخش از وجوهات آنها که از محل بودجه عمومی دولتی تامین می‌گردد، منوط به کسب موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برحسب مورد خواهد بود.

تبصره ۲- سپرده‌های دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸ به عنوان سپرده بانک عامل موضوع این بند تلقی نمی‌شود و بایستی طبق مقررات قانون یاد شده در حساب‌های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منعکس گردد.

ماده ۷۶ قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱

برای وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و شرکت‌های دولتی (به استثنای بانک‌ها و شرکت‌های بیمه و موسسات اعتباری) و واحدهای تابعه آنها در مرکز و شهرستانها حسب مورد از طرف خزانه و یا نمایندگی خزانه در استان‌ها در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا سایر بانک‌های دولتی که از طرف بانک مرکزی

جمهوری اسلامی ایران نمایندگی داشته باشند، به تعداد مورد نیاز حساب‌های بانکی برای پرداخت‌های مربوط افتتاح خواهد شد. استفاده از حساب‌های مزبور در مورد وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی با امضای مشترک ذیحساب و یا مقام مجاز از طرف او و لااقل یک نفر از مقامات مسئول و مجاز دستگاه مربوط به معرفی خزانه یا نمایندگی خزانه در استان به عمل خواهد آمد و کلیه پرداخت‌های دستگاه‌های نامبرده منحصرأ از طریق حساب‌های بانکی مذکور مجاز خواهد بود. استفاده از حساب‌های بانکی شرکت‌های دولتی با امضای مشترک مقامات مذکور در اساسنامه آنها و ذیحساب شرکت یا مقام مجاز از طرف او ممکن خواهد بود.

تبصره - موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده ۵ این قانون مادامی که از محل درآمد عمومی وجهی دریافت می‌دارند در مورد وجوه مذکور مشمول مقررات این ماده خواهند بود و وجوه اعتباراتی که در قانون بودجه کل کشور برای این قبیل دستگاه‌ها به تصویب می‌رسد، توسط خزانه و یا نمایندگی خزانه در استان منحصرأ از طریق حساب‌های بانکی مذکور قابل پرداخت می‌باشد.

ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/۴/۱۸

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به عنوان بانکدار دولت، موظف به انجام وظایف زیر است:

الف- نگاهداری حساب‌های وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و شهرداریها و همچنین موسساتی که بیش از نصف

سرمایه آنها متعلق به وزارتخانه‌ها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی و یا شهرداریها می‌باشند، و انجام کلیه عملیات بانکی آنها در داخل و خارج از کشور^۱.

تبصره ۱- وزارتخانه‌ها و شهرداریها و شرکتهای دولتی و موسسات مذکور در بند "الف" این ماده، مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند، منحصرأ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نگاهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی خود را منحصرأ توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند و اطلاعاتی که بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در انجام وظایف خود از آنها بخواهد، در اختیار آن بگذارند.

تبصره ۲- وزارتخانه‌ها و شرکتهای و موسساتی که به موجب قوانین خاص، مجاز به انجام عملیات بانکی وسیله بانکهای دیگر می‌باشند، مشمول مفاد بند "الف" و قسمت اول تبصره یک این ماده نخواهند بود^۲.

۱- الف - به موجب ماده ۲۲ قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره)، مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ مجلس شورای اسلامی: "بانکها می‌توانند با اجازه بانک مرکزی ایران، با موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی، به عملیات مجاز بانکی مبادرت نمایند.
ب - به موجب ماده ۵ آئین‌نامه اجرایی فصل پنجم قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) (تصویب نامه شماره ۸۸۵۲۸ هیات وزیران، مصوب ۱۳۶۲/۱۲/۱۷) موسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی مکلفند وجوهی را که در اختیار دارند، منحصرأ نزد بانک مرکزی نگاهداری نمایند و کلیه عملیات بانکی خود را منحصرأ توسط بانک مرکزی انجام دهند، مگر در مواردی که بانک مذکور به استناد ماده ۲۲ قانون، با اجرای تمام یا قسمتی از عملیات موصوف توسط بانکهای دیگر موافقت نمایند. در این صورت، بانکها می‌توانند با رعایت مقررات، با این قبیل موسسات و شرکتهای دولتی مبادرت به عملیات مجاز بانکی نمایند.

۲- به موجب قانون طرز استفاده از تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور، مصوب ۱۳۵۴/۱۲/۱۲ مجلس شورای ملی: "ماده واحده - استفاده از تبصره ۲ ماده ۱۲ قانون پولی و بانکی کشور مصوب تیرماه ۱۳۵۱ موکول به تایید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی است. موسسات و شرکتهای دولتی که شمول مقررات عمومی نسبت به آنها مستلزم ذکر نام است، نیز مشمول حکم این قانون خواهند بود."

